

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΗΔΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
'Απὸ τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου
'Εσωτερικοῦ δρ. 6.—'Εξωτερικοῦ φρ. 20.8.ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

Γραφεῖα «'Αναπλάσεως» καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου οὐδὸς Φλέσσα, ἀριθ. 5, πλησίον τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ποῦ κεῖται τὸ κακὸν καὶ ἡ ἐλπίς μας.—Τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας.—Εὐαγγελικὸν Κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη· 'Ελεῶ-
μεν ἀπὸ καρδίας, ἵνα ἐλεηθῶμεν.—'Η ἁμαρτωλὸς γυνή, ὑπὸ Τιμο-
τίου 'Αναστασίου.— Παύλου Ζανέ, Τὰ τελικὰ αἶτια (κατὰ μετά-
φρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ). — Τὸ Διήγημα τῆς «'Αναπλάσεως» (ἐκ
τοῦ γαλλικοῦ). 'Η πραγματικὴ ζωὴ, κατὰ μετάφρασιν Κρουσταλλίας
Δασκαλοπούλου.—'Ο Πατὴρ Σωφρόνιος Κεχαγιόγλου ἐν Θήβαις.—
Κήρυγμα «'Αναπλάσεως» ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. — 'Απόστολος καὶ
Εὐαγγέλιον.— Κήρυγμα «'Αναπλάσεως».

ΠΟΥ ΚΕΙΤΑΙ ΤΟ ΚΑΚὸΝ ΚΑΙ Η ΕΛΠΙΣ ΜΑΣ

Ζητοῦμεν τὰ ἐμπρός, καὶ φερόμεθα πρὸς τὰ ὀπίσω. 'Εμ-
βαλώματα προσπαθοῦμεν νὰ βάλωμεν εἰς τὸ κράτος μας,
καὶ νέα σχίσματα ἀνοίγονται χειρότερα. Καὶ ἐκεῖ, ὅπου
ἀγωνιζόμεθα νὰ ἐμφράξωμεν μίαν ὀπήν, ἄλλη παρουσιάζε-
ται πλησίον, καὶ μετ' αὐτὴν ἄλλη, καὶ πάλιν ἄλλη, οὕτω
δὲ τὰ ὕδατα, εἰσβάλλοντα ἀθρόα, ἀπειλοῦσι τὴν καταπον-
τισμὸν τοῦ σκάφους μας.

'Απ' ἄκρου εἰς ἄκρον, εἰς ὅλους τοὺς κύκλους καὶ εἰς
ὅλους τοὺς κλάδους, ἐργαζόμεθα τὸ κακόν. Καὶ ὅμως κατὰ
τοῦ κακοῦ τούτου βάρυς ἀκούεται γογγυσμός, καὶ μυριό-
στομος ἐγείρεται κραυγὴ. 'Αλλὰ τὰ πράγματα ἀντιτίθενται
εἰς τοὺς λόγους μας. Καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ καταρρίπτωμεν
ὅτι ἀκόμη ἀπέμεινεν ὄρθιον, νὰ διαλύσωμεν ὅ,τι ἀκόμη
ὀκωσδῆποτε συνεκρίπτετο, ἡ δὲ τάσις καὶ ἡ ὁρμὴ ἡμῶν αὕτη
φαίνεται ἀνωτέρα πάσης συγκρατήσεως καὶ παντὸς χαλίνου.

Ποῖα ἡ αἰτία;

Δὲν ἔχομεν λοιπὸν στοιχειώδη φιλοτιμίαν; 'Εγκατέλει-
ποι τὰ ἐλληνικὰ εἰδώλη; πᾶν ἔχνος φιλοπατρίας; Μᾶς
ἀπεχαιρέτισε πᾶς κόκκος συνέσεως; Καὶ δὲν περισώθη εἰς
τὰ κενὰ τοῦ ἐγκυφάλου μας τόση ἀντίληψις, ὥστε νὰ
ἐννοήσωμεν ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ χρημνὸί μᾶς καλοῦσι πλεόν
καὶ αἱ ἄδυσσαι μᾶς περιμένουσιν;

'Η καταστροφή εἶνε προφανής, καταστροφή δὲ γενική.
Διὰ τί δὲν κόμνομεν πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται ὅπως ἀποφύγωμεν
αὐτήν;

'Εὰν ἐξαίρεσωμεν τοὺς ἀθεραπεύτους ἐκείνους κακοποιούς,
ὅτινες, ἄνευ Θεοῦ, ἄρα καὶ ἄνευ πατρίδος, δὲν συγκινοῦνται
ἀπὸ καμμίαν συμφορὰν, σαπροὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν θέλησιν,
ἐνεργητικοὶ μόνον ὅταν πρόκειται νὰ βλάψωσιν, ἰσχυροὶ
μόνον ὅταν ὀρμῶσι διὰ νὰ κακοურγήσωσιν, ἀλλ' οἱ λοιποὶ
ἐκ τῶν 'Ελλήνων, μυριάδες δηλαδὴ καὶ ἑκατομμύρια, εἴμεθα
τὰ θύματα ἄλλης τινὸς νόσου.

Ποῖας;

'Εκείνης, τὴν ὅποιαν τόσον ἀριστοτεχνικῶς περιέγραψεν
ὁ Παῦλος. Πάσχομεν δηλαδὴ ἀπὸ ἀντίθεσιν μεταξὺ θελή-
σεως καὶ πράξεως, κάμνοντες ὅχι τὸ καλὸν τὸ ὅποιον θελο-
μεν, ἀλλὰ τὸ κακόν, τὸ ὅποιον δὲν θελομεν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ
κατάστασις ἐνὸς Κράτους δὲν κανονίζεται ἀπὸ τὸ ποιὸν τῶν
διαθέσεων καὶ τῶν θελήσεων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ποιὸν καὶ τὸ
εἶδος τῶν πράξεων, τὰ νεοελληνικὰ πράγματα ἐξακολουθοῦν
νὰ χειροτερεύουν, παρ' ὅλας τὰς ἀποδοκιμασίας, αἵτινες
ἀκούονται κατὰ τῆς χειροτερεύσεως, καὶ παρ' ὅλας τὰς ἀπο-
φάσεις, αἵτινες λαμβάνονται ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως.

Τόσοι πολιτευόμενοι καὶ πολῖται φωνάζοντες ὅτι θέλουν
νὰ δημιουργηθῇ νέα τις κατάστασις, δὲν εἶνε πάντες βε-
βαίως πλάνοι, κακόπστοι, ἀγύρται. 'Η διάθεσις τῆς θελή-
σεως τῶν εἶνε ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως. 'Αλλ' ἡ θέλησις τῶν,
ἐνηαίνουσα λόγῳ προθέσεως, ἀσθενεῖ λόγῳ δυστέλειας, ἡ
δὲ νόσος αὕτη ὑφίσταται ἐν βαθμῇ ἀπεριγράπτῳ ἐπικινδύνῳ.
Διότι ἡ δύναμις τῆς θελήσεώς μας δὲν ὑπολείπεται ἀπλῶς
τῆς προθέσεως αὐτῆς, ὅτε μόνον κακὸν θὰ ᾔτο διὰ τὰ
γινόμενα κακὰ εἶνε ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ ποθούμενα, ἀλλὰ
μεταξὺ τῆς διαθέσεως τῆς θελήσεώς μας καὶ τῆς δυνάμεως
αὐτῆς ὑπάρχει βίαια καὶ πλήρης ἀντίθεσις, καὶ ἐν τῇ ἐνερ-
γείᾳ κυριαρχεῖ μόνον τὸ κακόν, τὸ φέρον πρὸς τὴν ἀποσύν-
θεσιν καὶ τὸν ὀλεθρον.

Εἴμεθα λοιπὸν κακοποιοὶ ἐξ ἀδυναμίας, κακοποιοὶ ἀκού-
σιοι. 'Εἰς κεῖται τὸ κακόν μας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλπίς μας.

Τὸ κακὸν μας, διότι καὶ τῆς ἀκουσίτου κακοποιίας τὰ ἀποτελέσματα εἶνε καταστρεπτικά· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλπίς μας, διότι ἐφόσον δὲν εἴμεθα ἐκ θελήσεως κακοποιοί, δυνάμεθα νὰ γίνωμεν ἐν πράξει ἀγαθοποιοί.

Πῶς ;

Δίδοντες εἰς τὴν θάλαρν μας τὴν δύναμιν νὰ κάμνη τὸ καλὸν τὸ ὅποιον θέλει, ἀποκαθιστώντας δηλαδὴ τὴν ἀγαθὴν συμφωνίαν μεταξὺ τῆς διαθέσεώς της καὶ μεταξὺ τῆς ἐνεργείας της.

Τὸ κατόρθωμα εἶνε βεβαίως μέγα, ἀλλ' ἔχει καὶ ἀδύνατον. Τολμᾷ μάλιστα νὰ εἴπω, ὅτι τίποτε δὲν γνωρίζω εὐκολώτερον ἀπὸ αὐτό.

Διότι περονόσπορος δὲν δύναται νὰ τὸ ματαιώσῃ· οὔτε ἀκρις νὰ τὸ φθέρῃ· οὔτε λῆψ νὰ τὸ μὲνῃ· οὔτε χάλαζα νὰ τὸ συντρίψῃ· οὔτε βροχὴ νὰ τὸ παρασύρῃ· οὔτε πλήμματα νὰ τὸ καταθάψῃ.

Ἄπ' ἐναντίας, πάντα ταῦτα καὶ τὸ ὑποδοιοῦν, διότι πολλάκις τὰ δάκρυα καὶ ἡ δυστυχία τὸ ἐκτρέφουν, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ γεννοῦν. Ἐπειδὴ τὸ κατόρθωμα, τὸ ὅποιον χρειαζόμεθα, ἡ δημιουργία θελήσεως, αἵτινες ὅχι μόνον νὰ ποιοῦν, ἀλλὰ καὶ νὰ κάμνουν τὸ ἀγαθόν, εἶνε τὸ ἔργον **πᾶς γενικῆς καὶ ἐγκραυδίου μετανοίας**, ἥτις φωτίζει πολλάκις ἀνθρώπῳ καὶ καρποφόρος μεταξὺ τῶν συντριμμάτων καὶ τῶν ἱερειῶν, ὅπως ἀνοικοδομήσῃ αὐτὰ ἐπὶ θεμελίων στερεῶν καὶ ἀσφαλῶν.

Οὕτως ἡ λύσις τοῦ πολιτικοῦ μας ζητήματος δὲν εἶνε ζήτην πρὸς τὴν λύσιν τοῦ θρησκευτικοῦ ἡμῶν προβλήματος. Τῆς μετανοίας τὸ λουτρὸν θὰ ᾔη ἐξυγιανμὸς τῶν ψυχῶν μας καὶ ἡ ἀγαθοποιὸς καὶ καθαρτήριος δύναμις τοῦ Κράτους μας. Διότι μόνον δι' ἐνεργοῦ θρησκευτικῆς μετανοίας θὰ ἐνώσωμεν ἔργα καλὰ εἰς διαθέσεις ἀγαθὰς, ὅτε τὸ πολιτικὸν ἡμῶν ζήτημα εἶνε λελυμένον αἰσίως, ἐνῶ, ἐφόσον μένωμεν θρησκευτικῶς ἀμετανόητοι, πολιτικοὶ τῆς ἀνορθώσεως διὰ τῶν λόγων, θὰ εἴμεθα ἐργάται τῆς καταστροφῆς εἰς τὰ πράγματα, θὰ καταντήσωμεν δὲ ποτε, διὰ παρατάσεως τοῦ κακοῦ, νὰ γίνωμεν, ἀνεπίδεκτοι πάσης μετανοίας, ἄρα καὶ πάσης σωτηρίας.

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Θέλουμε νὰ ὑπάγωμεν ἔμπρός ;

Ἄς ἀναπλεύσωμεν τὰ ρεύματα δεκαεγγεῶν αἰώνων καὶ δὲ κατευθύνωμεν τὸ σκάφος μας πρὸς τὰ βεῖθρα τοῦ Ἰερδάνου. Καὶ ἐκεῖ ἂς ἐνωτισθῶμεν.

Τί ;

Τὴν κραυγὴν τοῦ Ἰωάννου καὶ τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς χώρας μας, καὶ παντοῦ ὅπου σφύζουν ἐλληνικαὶ ψυχαί, ἐν κήρυγμα θερμόν, φλογερὸν, διάτορον ἂς ἀντηχήσῃ, ἐμπνεόμενον ἀπὸ τὴν ἐπίκλησιν τῆς μετανοίας.

Ἐμετανοεῖτε, μετανοεῖτε, ἰδοὺ τὸ προκαταρκτικὸν πρό-

γραμμα πάσης ἡμῶν διορθώσεως, οικονομικῆς, διοικητικῆς, δικαστικῆς, κοινοβουλευτικῆς, ἀνεῖν δὲ τοῦ προγράμματος τοῦτου καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, πᾶν ἄλλο πρόγραμμα θὰ ᾔη βρόχος καὶ σάβανον ἅμα τόσον διὰ τὴν χώραν, ὅσον καὶ διὰ τὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα.

Πολιτευόμενοι, δημοσιογράφοι, καθηγηταί, σχολάρχαι, διδάσκαλοι, ἱατροί, δικηγόροι, συγγραφεῖς, ἐπιστήμονες, ποιηταί, λόγιοι, ὑπουργοί, βουλευταί, δικασταί, ἀστυνόμοι, καὶ πάντες οἱ ἐπαγγελματῆαι, οἱ οἰκογενειάρχαι, οἱ ἐργάται, καὶ οἱ ὑπάλληλοι, ἐὰν θέλωμεν διορθώσιν τινα τῶν ἡμετέρων πραγμάτων, τὴν φωνὴν αὐτὴν τῆς μετανοίας ἂς ἀκούσωμεν ἐκπορευομένην ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζεχαρίου καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰδικὴν μας φωνὴν καθιστούντες αὐτὴν ἂς τὴν βροντοφωνήσωμεν ἔπειτα εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ νῆσον καὶ χωρίον καὶ πεδιάδα καὶ κοιλάδα καὶ λόφον καὶ δάσος καὶ βουνὸν καὶ φάραγγα καὶ ὕψος καὶ βίβος καὶ βράχον καὶ κύμα τῆς χώρας ἡμῶν.

Καὶ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦτο, τὸ ἔνθεον, τὸ ζωοποιόν, τὸ σωτήριον, τῆς μετανοίας τὸ κήρυγμα, ἂς πρωτοστατήσῃ ἰδικὴ ὁ κληρὸς τῆς Ἐκκλησίας μας, τόσον ὁ κατώτερος ὅσον καὶ ὁ ἀνώτερος. Καὶ τὴν φωνὴν τὴν μεγάλην, τὴν κραυγὴν τὴν ἐγερτήριον ἂς τὴν βάλλωσι πρωτίτως οἱ ἐξ αὐτῶν δυνάμενοι νὰ κηρύττωσι, τὰς δὲ ἀτελείας τῆς τυχόν ἀπειρίας τῶν ἡ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν γνώσεών των ἂς τὰς ἀναπληρῶσῃ ἡ περισσεῖα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των. Πρόκειται περὶ κήρυγματος μετανοίας, ἀρκεῖ δὲ νὰ μὴ ἔχη τις νεκρὰν τὴν καρδίαν, ὅπως ἀνέργη λόγους ἱκανοὺς νὰ ἐξωτερικεύσουν τὸν πόνον τοῦ καὶ νὰ ἐπιβληθῶν εἰς τὸ αἶσθημα καὶ τὴν θέλησιν τῶν ἀκροατῶν του.

Οἱ ἔμμεθοι ἱεροκήρυκες πρὸ πάντων ὀφείλουσι νὰ ἀναδειχθῶσι πύρινοι καὶ ἀκαταπόνητοι κήρυκες τῆς μετανοίας. Τόσαι πόλεις καὶ χωρία τοὺς προσμένουν καὶ τοὺς καλοῦν διὰ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀδιαφορίας των· διὰ τῆς εὐσεβείας, ὅπως τὴν ἐνισχύσουν· διὰ τῆς ἀδιαφορίας, ὅπως τὴν ἐξεγείρουν. Τί ἐπιβροδύνουν λοιπόν ; Ἄς δράμουν· ἀλλ' ἂς δράμουν πρῶτοι, περτωτοί, ἀγαπῶντες τὴν πορείαν, ἐπιζητοῦντες τὸν κόπον. Τὸ κατὰ Κυριακὴν κήρυγμά των παρερμηνεύεται πολλάκις, ὡς γινόμενον διὰ τὸν μισθόν· ἂς κηρύττωσι λοιπόν κατὰ πᾶσαν ἄλλην ἐορτήν, εἰ δυνατόν καθ' ἐκάστην, διὰ νὰ πείσωσιν ὅτι κηρύττουσι χάριν τοῦ Χριστοῦ. Εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἔκτακτοι χρειάζονται ἄγῳες. Ὁ ἐχθρὸς διατρέχει τὴν χώραν μας, τὴν συσφίγγει, τὴν μολύνει, τὴν καταπατεῖ, τὴν συμπτύγει, τὴν φονεύει. Καὶ ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς εἴμεθα ἡμεῖς αὐτοί, ἡ ἀπιστία μας δηλαδὴ ἡ ὀλιγοπιστία μας· ἡ ἀσέβεια ἡ ἡ θρησκευτικὴ ψυχρότης μας, ἡ ἐνέργειά μας ἡ κακὴ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀσθενὴν μας θέλησιν τὴν ἀγαθὴν. Τί λοιπόν θὰ μᾶς σώσῃ ; Ἡ μετάνοια, ἀλλ' ἐὰν ἄνευ ἀναβολῶν ἐπέλθῃ, ἄρα καὶ ἐὰν ἄνευ ἀναβολῶν κηρυχθῇ πολλαχόθεν, πανταχόθεν, μετὰ γοργότητος, μετὰ θερμότητος, μετὰ ἰκεσίας, μετὰ πόνου μετὰ κραυγῆς, μετὰ ζωῆς. Καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, τὸν μέγαν, εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἱερὸν, ἐκ δικαίου ματος, ἐκ καθήκοντος, ὀφείλουσι καὶ πρέπει νὰ πρωτοστατή-

σούν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐτάχθησαν ἱεροκήρυκες παρὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους.

Ἄλλὰ μόνον αὐτοί ;

Ὁχι. Καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὅλους ἐκεῖνοι οἱ κληρικοί, οἱ ὅποιοι ἔχουν πτυχία τῆς θεολογικῆς μαθήσεώς των ἡ ἄλλης τινὸς Σχολῆς, μὴ ἐξουμένων βιβλίας καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐσπούδασαν καὶ ἐν Εὐρώπῃ.

Κανεῖς δὲν τοὺς ἀποκλείει νὰ ἐπικαλῶνται τὰ προσόντά των ταῦτα, πρὸς ὑποστήριξιν ἀξιώσεών των διὰ θρόνους ἐπισκοπικούς. Ἄλλ' ὀφείλουσι νὰ γνωρίζωσιν ὅτι πρώτη ὑποχρέωσις των εἶνε νὰ μετασώσιν, ἐν πρώτῃ γραμμῇ μάλιστα, ἀπὸ τοῦδε, ἀφοῦ ἤδη δὲν τὸ ἔκαμαν, εἰς τὸ παναλλήγιον κήρυγμα τῆς μετανοίας. Ἐάν τις δὲν θέλῃ νὰ συμμορφωθῇ, ἂς ἀπελαθῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἄρχῆς εἰς τὸ μοναστήριόν του, ὅπως σώσῃ τοὺς ἐλάχιστον τὴν ψυχὴν του ἡ ἀπολέσῃ αὐτὴν μόνος του, ἀφοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ μένων, διὰ τῆς σιωπῆς του, ὅχι μόνον τὸν ἑαυτὸν του φθείρει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιλοιοῦσαν κοινωνίαν καταστρέφει.

Ἄλλοτε τὰ τεῖχη τῆς Ἱερικῆς ἔπесαν ὑπὸ τὸν ἥχον τῶν σαλπύγων Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Παρ' ἡμῖν σήμερον τῆς ἀνομίας τὰ τεῖχη τότε μόνον θέλουσι καταπέσει, ὅταν αἱ σάλπιγγες τοῦ κηρύγματος τῆς μετανοίας ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀντηχήσουν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς χώρας τῆς ἐλληνικῆς.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΕΛΘΟΝΤΕΝ ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΑΣ ΨΑΛΕΘΟΟΜΕΝ

Ἀγαπητοὶ ἀναγινώσται·

Ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν τῷ παραβολικῷ αὐτοῦ λόγῳ, τὸν ὅποιον ἀναγινώσκουμεν τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν, ὀνομάζει ἡμᾶς *ἀσφειλέτας μυρίων* (ἀναριθμητῶν) *ταλάντων* (1), διότι ὅχι μόνον δὲν δυνάμεθα, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον, νὰ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ, περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν, ἥτοι τὴν ζωὴν, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρόνοιαν καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ καθεκάστην παροργίζομεν αὐτὸν ἁμαρτάνοντες καὶ δι' ἔργου καὶ διὰ λόγου καὶ κατὰ διάνοιαν ποικιλοτρόπως.

Τὸ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτὸ χρέος μας τῶν μυρίων, τῶν ἀναριθμητῶν ταλάντων, τὸ ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξοφλήσωμεν ἄνευ τῆς θείας ἐπιεικειᾶς καὶ εὐσπλαγγνίας τὸ καθιστᾷ ἐπὶ ὑπερόγκον ἡ μέχρις ἀναισθησίας ἡμετέρας ἀπερίσκεψία, ἡ ὅποια ἐμφαντικῶτα ἐκδηλοῦται, ὅταν περιπέσῃ τις ἀπερίσκεπτος ἄνθρωπος εἰς πειρασμόν τινα ἐνεκα ἀσθενείας ἡ ἄλλης τινος θλίψεως καὶ συμφορᾶς, ὅποτε πολλάκις ἀκούομεν νὰ λέγωσι πολλοί· *αὐτὸ τοῦ ἔλαμα ἐγὼ τοῦ*

Θεοῦ ; ἐγὼ δὲν ἐβλάψα ποτὲ μου ἄνθρωπον, δὲν ἐσυκοφάντησα κανένα . . . », τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὀφειλὴ τῶν μυρίων ταλάντων εἶνε ἄγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς, διότι οὐδέποτε ἐφροντίσαμεν, ἵνα μάθωμεν τὰς πρὸς τὸν Θεὸν σχέσεις μας καὶ τοῦτου ἕνεκα ὀμιλοῦμεν περὶ Θεοῦ οὐχὶ ὡς περὶ ποιητικῆς καὶ προνοητικῆς ἡμῶν αἰτίας, ἀλλὰ ἀσθεῶς ὡς περὶ τινος κοινού καὶ κατωτέρου ἡμῶν ἀδίκου ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον καὶ ἐπιτιμῶμεν, ὡς ἀδίκως βασανίζοντα ἡμᾶς διὰ τῶν θλίψεων.

Ὁ Θεός, ὡς δίκαιος, θὰ ζητήσῃ ἐξάπαντος μίαν ἡμέραν τὴν ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους μας, ὡς Πατὴρ δὲ τοῦ ἑλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν ὑπέδειξε τὸ κατὰλληλον εἰς τὴν πενίαν ἡμῶν νόμισμα τὸ ἐξαρτῶμενον μόνον ἐκ τῆς θελήσεως ἡμῶν, τὸ ὅποιον δέχεται, ἵνα μας ἀφήσῃ ἅπαν τὸ ἀναριθμητὸν χρέος καὶ μᾶς χάρισῃ καὶ πάντας τοὺς ἀδικοκλήτους καὶ αἰώνιους θησαυροὺς του· *ἐλεεῖτε λέγει, ἵνα ἐλεηθῇτε, συγχωρεῖτε ἵνα συγχωρηθῇτε καὶ γενήτε μέτοχοι τῆς ἀκελευστῆς ἐνδομιμονίας ἐν τῇ Βασιλείᾳ μου.*

Ὅταν μετανοοῦντες διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην καὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν λέγωμεν πρὸς τὸν Σωτῆρα τὸ *ἁγίε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοὶ ἀποδώσω*, (1) τὰ μυρία ἐξηλονότι καὶ ἀναριθμητὰ χρεῖα μου ὀφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἡ ἄφεσις δὲν δίδεται, ἐὰν καὶ ἡμεῖς δὲν χαρίζωμεν τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐλάχιστα σχετικῶς χρεῖα τῶν συνδούλων μας, τῶν ὁμοίων μας ἀνθρώπων, τὰ *ἀκατὸν δηνάριον* (2), ὡς λέγει ἡ παραβολή, ἄλλως τε ἡ μετάνοιά μας δὲν προέρχεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδίας ἡμῶν, ἀλλ' ἀπλῶς θέλομεν νὰ καθυστερήσωμεν τὸν ἐλεγχον τῆς συνειδήσεως χωρὶς νὰ ἔχωμεν τελειαν συντηρήσιν καὶ οἶκτον ἐν τῇ καρδίᾳ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν καὶ τῆς σωτηρίας πάντων τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, ὅστις συνεχῶς τοὺς φονεῖς τοῦ προσευχόμενος ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ λέγων, *ἁγίε μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην* (3) καὶ ὁ μέγας τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος, ὁ θεὸς Παῦλος, ὅστις ἤρχετο νὰ σωθῶσι πάντες οἱ ὁμοεθνεῖς τοῦ Ἰουδαίου, οἵτινες ἀμειλίκτως τὸν κατεδίωκον, καὶ ἂς ἀπώλλυτο αὐτός· *Ἐβουλόμην, ἔλεγεν, ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ Χριστοῦ χάριν πῶν ἀδελφῶν μου καὶ συγγενῶν κατὰ σάρκα*. (4).

Ἄνευ τῆς τοιαύτης, ἀγαπητοὶ ἀναγινώσται, εὐγενείας καὶ τρυφερότητος τῶν ἡμετέρων ψυχῶν πρὸς τοὺς εἰς ἡμᾶς ἁμαρτάνοντας ἀνθρώπους, ἄνευ πραγματικοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας πάντων χάριν τῶν ὁμοίων ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ὠφέλησαν ἡ ἐβλάψαν ἡμᾶς, δὲν δυνάμεθα νὰ τύχωμεν ἑλέους καὶ σωτηρίας παρὰ τοῦ Θεοῦ ἁθροῦ Σωτῆρός μας παρὰ τοῦ ὁποίου βεβαιούμεθα ὅτι πάντες οἱ σκληροκαρδιοὶ καὶ ἀνοικτίρμονες θέλουσιν ἀκούσει τὸ *ἔδοξεν ποιεῖν, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκῃ σοι, ἐπεὶ παρακάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὺ ἐλεῆσαι τὸν τὸν σὺνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα ; καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ*

(1) Αὐτόθι 26. (2) Αὐτόθι 28. (3) Πράξ. ζ'. 60. (4) Ρωμ. θ'. 3.

(1) Ματθ. ιη' 24.

ἀποτῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῶν. (1) Καὶ ἐρμηνεύων ὁ Σωτὴρ τὴν παραβολὴν ἐπιλέγει τὰς λέξεις: «Οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν» (2).

Κατὰ τὰ εἰρημνικά ἢ ἀληθῆς μετάνοια ἀπαιτεῖ τὴν πρὸς πάντας συνδιαλλαγὴν καὶ ἀποκλείει τὰ ψυχοφθόρα πάθη τῆς μνησικακίας καὶ ἐκδικήσεως. Ἡ δικαιοσύνη καὶ πᾶσα ἀρχὴ ἔχει καθῆκον νὰ τιμωρῇ τοὺς πονηροὺς, τὰ δὲ ἄτομα νὰ μὴ ἐκδικῶνται ἀλλήλα. Ὁ Θεὸς μᾶς χαρίζει τὴν ἀπειρον ὀρεῖ- λην, ἣν τῷ ὀφείλομεν, ἐὰν καὶ ἡμεῖς φανώμεν ἐλεήμονες καὶ ἀμνηστικοὶ πρὸς τοὺς θλιβόντας ἡμᾶς ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως ἀνθρώπους.

Καλὸν εἶναι καὶ ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τοὺς θλιβόντας νὰ αἰτῶνται συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ὑπ' αὐτῶν θλιβομένους, ἵνα ὑπάρχουν οὐ μόνον ἐλεοῦντες, ἀλλὰ καὶ ἐλεούμενοι· οὐχ ἥττον ὅμως, ἐὰν τὸ ἀμετανόητον τῶν θλιβόντων δυσκο- λεύῃ τὴν αἴτησιν τῆς συγγνώμης, οἱ θέλοντες ἐν Χριστῷ ζῆν, δέον νὰ ἐλεῶσι καὶ ὀλοψύχως συγχωρῶσι τοὺς βλά- πτοντας αὐτοὺς. Τοῦτο συμβουλεύουν ποτὲ δὲν νοῶ διὰ τῆς τοιαύτης ἀκρίτου ἀγαθότητος νὰ δημιουργήσωμεν πρὸς βλά- δην τῆς κοινωνίας κακοποιούς, οἵτινες ἐξάπαντος θὰ ἀπο- θρασυθῶσι καὶ θὰ χλευάζωσιν ὡς ἀνοήτους τοὺς καλοὺς, ἀλλὰ νοῶ τοῦτο, ὅτι πρέπει ἡ ψυχὴ μας νὰ τοὺς λυπηθῇ, νὰ ἀγαπᾷ αὐτοὺς καὶ νὰ θέλῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ διὰ τῆς τιμωρίας τὴν διδρασκῶσιν τῶν, ὅταν ἐκουσίως ἁμαρτάνωσι, καὶ οὐχ ὅπως ἐκδικηθῇ αὐτοὺς.

Ἡ ψυχὴ ἐν τῇ ὁποίᾳ κοχλάζει πάθος ἐκδικήσεως, δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ, τῆς πηγῆς τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀγαθότητος, τοῦ προσευχαζομένου ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸν Πατέρα, ὅπως συγχωρήσῃ τοὺς σταυρωτάς αὐ- τοῦ, οὐδὲ ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαγγέλλῃ τις τοὺς λόγους τῆς Κυριακῆς προσευχῆς καὶ νὰ ψεύδεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀυστολόως λέγων τὸ α' Ἀφῆτε ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ὑμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλόμενοις ὑμῶν. ὅπερ πολλὰ στόματα μηχανικῶς λέγουσι χωρὶς ἢ ἀπάθεια καὶ τὸ ἀμνηστικὸν τῆς ψυχῆς τῶν νὰ τὸ βεβαίωσι.

Η ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ ΓΥΝΗ

Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

Β'

Ἡ βλάβη τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς ἐγκτεται ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸ ἔλεος πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τὴν ἀποσκοποῦσαν τὴν ἡθικὴν ἐπανάρθωσιν τῶν πεπλανημένων.

Τοῦτο εἶναι ἡ οὐσιώδης τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐννοία, ζωηρότατα δὲ καὶ ἐκφραστικώτατα ἐν τῇ παραδείγματι τῆς ἁμαρτωλῆς γυναίκας διδάσκεται.

(1) Δὲν δὲ 32—34. (2) Δὲν δὲ 35.

Πάντες οἱ ἀληθεῖς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μαθηταὶ κέρων αὐτῶν χαρακτηριστικὸν ἔχουσι τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ ἔλεος πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ πεπλανημένους. Τοῦτο εἶναι γε- νικὸς κανὼν διὰ πάντας.

Ἄλλ' ἐὰν εἰδικῶς καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μας ἐν τῇ Σωφρο- νιστηρίᾳ τούτῳ κατὰστασιν προσέξωμεν, φρονῶ ὅτι τὸ πα- ράδειγμα τῆς συμπαθείας τοῦ φιλανθρώπου Ἰησοῦ πρὸς τὴν ἁμαρτωλὴν γυναῖκα θὰ εὐρωμεν προσφύεστατα καὶ πληρ- στατα ἐφαρμοζόμενον.

Σεῖς ἀφ' ἐνὸς παρὰ πάντων ἐγκυαταλειμμένοι, καὶ παρὰ πάντων περιφρονούμενοι καὶ ἐξευτελιζόμενοι, παρ' οὐδενός δὲ μὴ ἀγαπώμενοι καὶ συμπαισόμενοι, ἡ Βασίλισσα τοῦ θένους μας ἀφ' ἐτέρου εὐσπλαγχνίζομένη καὶ συμπαισούσα, μεριμνῶσα περὶ τῆς συντηρήσεως τῆς υγείας σας καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς σας.

Σεῖς οἱ εἰς τὸν νόμον ἀπειθήσαντες καὶ τοῦ Χριστοῦ μα- κρὰν εὐρισκόμενοι εἰς τὴν δυστυχίαν εὐρίσκεσθε καὶ εἰς τὴν ἀπώλειαν ἐφέρεσθε· αὕτη, πρῶτον Χριστιανῆς, καὶ ἔπειτα Βα- σίλισσα, πρῶτον τοῦ Χριστοῦ μαθήτρια καὶ δούλη, καὶ ἔπειτα ἀνθρώπων ἄνασσα, διακονοῦσα πρὸς αὐτοὺς διὰ τῆς φιλα- νθρωπίας στοργῆς τῆς, εἰς τὸν Χριστὸν σᾶς ἐκάλεσε, καὶ τῆς πνευματικῆς σας ἀναγεννήσεως περιπαθέστατα ἐπε-μελήθη.

Δὲν ὑπολείπεται παρὰ νὰ θαλῆσῃτε νὰ μιμηθῆτε τὴν ἐλεηθεῖσαν καὶ ὑπὸ τῆς Χάρτος ἀγιασθεῖσαν ἁμαρτωλὴν γυναῖκα. —Νὰ ἀγαπήσῃτε πολὺ, ὡς ἐκεῖνη, τὸ φῶς, τὸ ὅποιον ἐντὸς τοῦ πνευματικοῦ τούτου θεραπευτηρίου εἴδατε, καὶ νὰ μισήσῃτε τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος, τὸ ὅποιον σᾶς περιέβαλε προτοῦ ἐνταῦθα εἰσελθῆτε.

Δὲν ὑπολείπεται παρὰ νὰ ἀγαπήσῃτε τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ μισήσῃτε τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀνομίαν, καὶ πρὸ πάντων νὰ βάλητε εἰς τὴν καρδίαν τὴν πρὸς πάν- τας ἀγάπην, τὴν ὑπομονὴν καὶ ἀνεξικακίαν, παράδειγμα ἔχοντες ἐκεῖνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαργυρᾶται ἡ σωτηρία σας, καὶ ὁ ὁποῖος, ὅλος ἀγάπῃ ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν ἀπέθανε, καὶ μόνον τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν ἐλεεῖ καὶ σώζει.

Ὁ Χριστὸς ἐμπρὸς σας εἶναι· εἰς τοὺς πόδας του πέσατε, καὶ τὸ ἔλεός του ζητήσατε. Αὐτὸν, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, πολὺ πολὺ ἀγαπήσατε, καὶ ἡ ἀληθὴς εὐδαιμονία καὶ ἐπὶ γῆ προσκαίρω; καὶ ἐν Οὐρανῷ αἰωνίως σᾶς περιμένει ἀσφαλὴς, σταθερά, ἀμετάβλητος.

Ἀπὸ πτωχοὶ καὶ ἄποροι θὰ γίνητε εὖποροι καὶ πλούσιοι, ἀπὸ περιφρονούμενοι καὶ ἐξευτελιζόμενοι θὰ γίνητε ἄνθρωποι τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, ἀπὸ ἀπηλπισμένοι καὶ ἀπολωλότες θὰ γίνητε νέοι πλήρεις ζωῆς καὶ θάρρους, τὸ ἀγαθὸν ἐργαζόμε- νοι, τὴν χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν πάντοτε ἔχοντες, τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ κληρονόμοι τῆς Βασιλείας του ἀναδεικνύμενοι.

Ἡ διαγωγή σας αὕτη εἶναι λατρεία πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, εὐγνωμοσύνη πρὸς τὴν Εὐεργετιδὰ σας, τιμὴ καὶ εὐτυχία ἰδική σας, εὐεργεσία εἰς τὰς οἰκογενεῖάς σας, ὅλη μικρὰ ὠφέλεια εἰς τὴν Πατρίδα μας.

Γνωρίζετε, ὅτι σήμερον εἰμεθα ἐν τῷ ἱερῷ ταύτῳ χώρῳ ἐπὶ τῇ ἐπετελίᾳ τοῦ νόμου ἐκείνης, ἡ ὁποία ὄργανον τοῦ

Χριστοῦ ἐγένετο διὰ νὰ σωθῇτε σᾶς, καὶ ἡ ὁποία μόνη ἐξαιρετικῶς εὐσπλαγχνίσθη καὶ συνεπάθησε σᾶς, σπλαγχνί- ζεται καὶ συμπαθεῖ πρὸς πάντας τοὺς ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς φυλακαῖς εἰς τὴν ἁμαρτίαν σκότος κατακειμένους καὶ ἐν ἀμετανόησιν μένοντας.

Γνωρίζω, ὅτι τὸν Θεὸν δοξάζοντες καὶ εὐγνωμονοῦντες πάντοτε εἰς τὰς προσευχάς σας ὑπὲρ τῆς βασιλείας ἡμῶν εὐχεσθε.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν σᾶς προτρέπω νὰ εὐχη- θῆτε, ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ ὅλους σας νὰ σπεύθητε ποῖον μέγα καλὸν ἐλάθετε καὶ ὠριμένως ἀπὸ βίην σας τὴν καρ- δίαν νὰ ἀποφασίσῃτε νὰ γίνητε πάντες μηδενὸς ἐξαρουμένου χρηστοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι, ἄξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Χριστοῦ, ὅσον ἡμεῖς, ἡ ὁποία διὰ σᾶς μι- τρικῶς ἐμεριμνῶμεν.

Τυρόδοτος Ἀναστάσιου.

ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 136)

Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ λοιπὴ ἡ βιολογικὴ κλῆμαξ τῆς φύσεως, μὴ ὁποιοδήποτε τρόπον καὶ ἂν τὴν ἐννοῇ τις, οὐδὲν ἔχει σύμφωνον πρὸς τὴν ἐρημνίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἤθελον νὰ τῇ δώσωσιν. Ἀναμφιδόλως τὰ κατώτερα εἶδη ἔχουσι μορφὰς ἀτελεῖς ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀνώτερα· ἀξίζει καλλίον νὰ ἔχωσι τὰς πτέρυγας πτηνοῦ, παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἑρπετῶν; τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τὸν τοῦ ὀστρέου; καὶ δυνατόν τις νὰ πιστεύσῃ ἐπίσης, ὅτι τὰ ἀπο- λελειωμένα εἶδη ἔχουν ὀλιγωτέρας διαιρέσεις παρὰ τὰ θωρινά.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ μέλλον ἢ τὸ ἥττον, ἐν τῇ ἀπονομῇ τῶν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν μορφῶν δὲν ἐμπεριέχεται ἐξεργασία τῆς τύχης ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν ζώων ὄντων. Πᾶν ὄν τὸ ὅποιον ζῇ, δι' αὐτὸ τοῦτο ὀργανωμένον ἵνα ζῇ, καὶ ἂν ᾖ ἡ ζωὴ αὐτῇ ταπεινῇ ἢ λαχρῶς ἐκδηλωμένη, περιέχει μαρτυρία σκοπιμότητος καὶ σχεδίου μετὰ τοῦ ὄντος τούτου, ὅσοιδήποτε ταπεινὸν καὶ ἂν ᾖ, καὶ ἐνὸς προϋόντος ὅλης τυχαίου, ἀθύρματος τῆς φύσεως, ὑπάρχει ἡδὴ ὄψοις· καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς μετάβασιν εἰς τὸ πρῶτον. Εἰς τὸν πολυπόδα βλέπω ἐπίσης καλῶς τὴν σκοπιμότητα ὅπως εἰς τὰ σπονδυ- λωτά, καὶ οἱ πλόκαμοι δι' ὧν ἀρπάζει τὴν λαίαν του εἶναι ἐπίσης καλῶς προσηρμοσμένοι διὰ τὴν χρῆσιν τῶν, ὅσον οἱ γαμφοὶ δύνανται τῆς τήξεως ἢ ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ προϋοῦσα ἐξέλιξις τῶν μορφῶν, μακρὰν τοῦ νὰ ᾖ ἐναντία εἰς τὴν θεωρίαν τῆς σκοπιμότητος, τῇ εἶναι ἐξόχως εὐνοϊκῇ. Τίς νόμος ἀπλούστερος καὶ λογικώτερος ἢ τοῦ να- τὸν νὰ προῖσταται τῆς δημιουργίας, ἢ ὁ νόμος προϋόντος ἐξελίξεως, ἕνεκα τοῦ ὅπου ὁ κόσμος ὠφελεῖ νὰ βλέπῃ διαδοχικῶς ἐμφανιζομένας μορφὰς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τελειούμενας; Ὅτι εἴπῃ τις ὅτι ἡ φύσις θὰ ἠδύνατο νὰ φανῇ πειδωλὴ εἰς μορφὰς ἀτελεῖς καὶ χονδροειδεῖς, καὶ νὰ περιο- ρισθῇ εἰς μερρὰς τελείας καὶ συμπληρωμένας; Ἀλλ' εἰς τίνα ζῶα θὰ ἀποδοθῇ οὗτος ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ τελείου; τὰ μᾶλλον προηγμένα μετὰ τῶν ζώων εἶναι ἀκόμη κατώ- τερα διὰ τὸν ἀνθρώπον. Ὁ ἀνθρώπος μόνος ὠφελεῖ λοιπὸν νὰ ἐδημιουργεῖτο. Ἀλλ' ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, ἐὰν ἦτο μόνος; Καὶ τὰ ἀνώτερα ζῶα θὰ ἠδύνατο ἐπίσης νὰ ὑπάρξωσιν ἀνεύ-

τῶν κατωτέρων ζώων, καὶ οὕτω καθέξῃς μέχρι τῶν κατω- τέρων βλαστῶν τῆς κλίμακος; Καὶ εἰς ἄλλου, ἐφ' ὅσον ἔλα- ταῦτα τὰ δημιουργήματα ἠδύνατο νὰ ὑπάρξωσι, διὰ τίνα λόγον νὰ τοῖς ἀρῇ τις τὴν ὑπερβολὴν; τὸ ζῶον τὸ καλοῦ- μένον βραβύπουν μὲν φάνεταί· ὅτι ἔχει ἀρετὰ λυτῆρας συνθήκας ὑπάρξεως· ἀλλ' ἐὰν δύναται νὰ ζῇ ὑπὸ τὰς συν- θήκας ταύτας, διατί νὰ μὴ ὠφελῇθῃ ἐξ αὐτῶν; ἡ πτωχεία τῆς ὀργανώσεως εἶναι τι βίως σχετικόν· καὶ τίως ἀξίζει καλλίον εἶναι αἱ μορφαὶ αἱ ἐπιδεκτικαὶ διαρκείας νὰ ᾖ ἐδη- μιουργημένοι, διὰ νὰ ὑπάρχωσιν ὅντα ὅλων τῶν εἰδῶν, παρὰ ἐὰν ἡ φύσις περιορίζετο εἰς τὰ τελειότερα, ὑποθέτουσα οὕτω ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἀδύνατον.

Ἐν συνόψει, ἐὰν συνιπῇ τις νὰ ὀνομάσῃ ἀρχὴν συμφω- νίας τὴν ἀρχὴν, ἕνεκα τῆς ὁποίας τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἀπαιτεῖ νὰ ἐξηγῇ τις ὅχι μόνον ἕκαστον φαινόμενον ἰδιαιτέ- ρως, ἀλλ' ἀκόμη τὴν τάξιν καὶ τὴν συμφωνίαν τῶν φαινο- μένων, ἡ ἀρχὴ οὕτη θὰ λάβῃ δύο μορφάς, ἡ θὰ διακριθῇ εἰς δύο διακεκριμένας ἀρχάς.

Ἡ πρώτη θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν φυσικὴν τάξιν καὶ μηχαν- νικήν, καὶ θὰ δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἀρχὴ τῆς μηχανικῆς συμφωνίας· ἡ δευτέρα θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν βιολογικὴν τάξιν καὶ θὰ κληθῇ ἀρχὴ τῆς βιολογικῆς συμφωνίας, ἡ ἀρχὴ τῶν τελικῶν αἰτίων.

Ι. Πρῶτη ἀρχή.

Ὅταν σύμπτωσις τις φαινομένων παρατηρῇται κατὰ τρό- πον σταθερὸν, δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐξαρτῶμεν ἕκαστον φαινόμενον ἰδιαιτέρως ἐκ τῶν προηγουμένων αὐτοῦ οἰκτιῶν· πρέπει ἀκόμη νὰ διδῶμεν λόγον ὀρισμένον αὐτῆς ταύτης τῆς συμπτώσεως.

Ἐν ἑλλείπει δέξασιν.

Ἡ συμφωνία τῶν φαινομένων ὑποθέτει αἰτίαν τινὰ μετὰ τινος πιθανότητος, ἥτις εἶναι ἀνάλογος τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ποικιλίας τῶν συμφωνούντων φαινομένων.

ΙΙ. Δευτέρα ἀρχή.

Ὅταν σύμπτωσις τις φαινομένων προσδιορίζεται ὅχι μόνον διὰ τῆς πρὸς τὸ παρελθὸν σχέσεως αὐτῆς, ἀλλ' ἀκόμη διὰ τῆς πρὸς τὸ μέλλον σχέσεώς της, δὲν θὰ θεωρηθῇ ἱκανὸς ἐρηρμομένη ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος, ὅταν ὑποθέτῃ τις μίαν αἰτίαν διὰ ταύτην τὴν σύμπτωσιν, ἀμελῇ νὰ ἐξηγήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ὀρισμένην σχέσιν αὐτῆς μετὰ τοῦ μέλλοντος φαινομένου.

Ἐν ἑλλείπει δέξασιν.

Ἡ συμφωνία πολλῶν φαινομένων συνδεμένων ὁμοῦ μετὰ μέλλοντος φαινομένου ὀρισμένου, ὑποθέτει αἰτίαν τινὰ, καθ' ἣν τὸ μέλλον τοῦτο φαινόμενον ἀναπαρίσταται ἰδιαιτέρως. Καὶ ἡ πιθανότης τῆς εἰκασίας ταύτης αὐξάνει, ὅσον πολὺ πλο- κα εἶναι τὰ συμφωνούντα φαινόμενα, καὶ μειζών ὁ ἀριθμὸς τῶν σχέσεων, αἵτινες, τὰ ἐνοῦσι πρὸς τὸ μέλλον φαινόμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τὰ γεγονότα.

Ἡ πρόθεσις μας δὲν εἶναι νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὰ ἀνα- ρίθμητα γεγονότα, τόσον ἐπωφελῶς ἀπηριθμημένα ἄλλου, εἰς τὰς πραγματείας περὶ φυσικῆς θεολογίας, καὶ τὰ ὅποια μαρτυροῦσιν εὐνοϊκῶς περὶ τῆς σκοπιμότητος. Ὅτι ὀρεσθώ- μεν νὰ ἀναφέρωμεν ἀριθμὸν τινὰ ἐξ αὐτῶν, καὶ τὰ κυριώ- τερα, ὡς παραδείγματα καὶ πρὸς στερέωσιν τῶν ἱδίων.

Αἱ ἐνέργειαι τῆς ζωῆς φύσεως, ἐν ταῖς ὁποίαις δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ κατὰ τρόπον ἐπαισθητὸν τὸν χαρακτῆρα τῆς σκοπιμότητος, εἶναι δύο αἰδῶν· οἱ λειτουργεῖται καὶ τὰ ἐνστικτα. Αἱ πρῶται δύναται νὰ ὀρισθῶσιν ὡς ἐνέργειαι ἐσωτερικαὶ τῶν ὀργάνων· αἱ δευτέραι ὡς ἐνέργειαι ἐξωτε-

ρικοί των οργάνων τούτων και ιδίως των οργάνων της σχέσεως. ¹ Όσον αφορά τὰς λειτουργίας, θα σημειώσωμεν πρωτίστως τὴν συμφωνίαν τοῦ μηχανικοῦ ὁργανισμοῦ μετὰ τῆς λειτουργίας· διὰ δὲ τὰ ἐνοικητικά, τὴν συμφωνίαν τοῦ λειτουργικοῦ μηχανισμοῦ μετὰ τοῦ αποτελέσματος τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ παραγάγῃ. Ὅ,τι ὑπάρχει ἐκπληκτικώτερον, καθ' ἡμᾶς, ἐν τῇ λειτουργίᾳ, εἶνε ἡ κατασκευὴ τοῦ ὁργάνου· ἐν δὲ τῇ ἐνστάτικῃ αὕτῃ αὕτῃ ἡ ἐνέργεια.

1. Ὁργανα καὶ λειτουργία.

Ἐξ ὧν τῶν γεγονότων τῆς προσαρμογῆς τὸ ἐξοχώτερον εἶνε ἡ κατασκευὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὁράσεως. Εἶνε, δυνάται τις νὰ εἴπῃ, τὸ κλασικὸν ἐπιχείρημα ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ. Ἀνομιλῆς θὰ ἦτο τὸ νὰ στερεώσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνὸς παραδείγματος τόσον ἐπιβλητικῶς καὶ τόσον θαυμαστῶς, διατάζοντες διὰ τὸν λόγον οἷον ὅτι θὰ ἦτο πολὺ γνωστὸν, καὶ θὰ καθήντα τετριμμένον ἐκτὸς χρήσεως. Ὅ,τι ἀρμίζει εἰς τὴν θέσιν του, δὲν εἶνε ποτε τετριμμένον. Ἀς ζητήσωμεν λοιπὸν νὰ ἀπαριθμήσωμεν τὰς δυσκολίας τοῦ προβλήματος, καὶ τὰς ἀναριθμήτους συνθήκας, τὰς ὁποίας ἀπέρηται ἡ λύσις αὐτοῦ.

Ἡ πρώτη συνθήκη ἵνα ἡ ὁρασις δυνήθῃ νὰ λειτουργήσῃ, εἶνε ἡ ὑπαρξίς νεύρου εὐαίσθητου εἰς τὸ φῶς. Τοῦτο εἶνε ἐν γένει, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἐξ ἀρχῆς, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ πέραν τοῦ ὁποῖου δὲν ὑπάρχει τι πρὸς τὸ ὁποῖον δι' ἀναλύσεως δυνάται τις νὰ ἀναθῇ· χρειάζεται λοιπὸν ἐν νεύρῳ πεποικισμένον μὲ εἰδικὴν αἰσθητικότητα, ἥ τις νὰ μὴ δύναται κατ' οὐδέναν τρόπον νὰ συγγέται μετὰ τὴν αἰσθητικότητα τῇ ἰατρικῇ. Ἀλλὰ νεύρον ἀπλῶς εὐαίσθητον πρὸς τὸ φῶς, δὲν θὰ ἐξερσησμεύον εἰμὴ εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτὸς· λοιπὸν διὰ νὰ διαγινώσκῃ τὰ ἀντικείμενα ἀφυσῶς, χρειάζεται κατ' ἀνάγκην καὶ ἐπὶ πλέον, ἥτοι συσκευὴ ὀπτική, μᾶλλον ἢ ἥττον ὅμοια πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας δύναται νὰ κατασκευάσῃ ἡ ἀνθρωπίνη τέχνη. Ἰδοὺ τί λέγει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τούτου ὁ διάσημος Γερμανὸς Muller.

«Διὰ νὰ προβάλλῃ τὸ φῶς ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τὴν εἰκόνα τῶν ἀντικειμένων ἀρ' ὧν ἐκπορεύεται, ἀνάγκη τὸ φῶς τοῦτο τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐξ ὠριμένων τινῶν μερῶν τῶν ἐξωτερικῶν σωμάτων, εἶτε ἀμείωσις, εἶτε δι' ἀντανάκλασεως, νὰ μὴ θέτῃ εἰς ἐνέργειαν ἄλλο τι, εἰμὴ ἀντίστοιχα μέρη τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, ὅπερ ἀπαιτεῖται συνθήκας τινὰς φυσικάς. Τὸ φῶς τὸ ἀπορρέον ἐκ σώματος φωτεινοῦ διασκορπίζεται ἀκτινοβολοῦν κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις, ὅπου δὲν συναντῇ ἐμπόδια κατὰ τὴν διάβασίν του· ἐν σημείῳ λοιπὸν φωτεινὸν θὰ φωτίσῃ ὁλόκληρον ἐπιφάνειαν, καὶ ὅχι ἐν μόνον μέρος τῆς ἐπιφάνειας ταύτης. Ὡς ἡ ἐπιφάνεια ἥ τις δέχεται τὸ ἀκτινοβολοῦν φῶς ἐνὸς σημείου ἦνε ἀπλῶς ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, τὸ φῶς τοῦ σημείου τούτου κἀμνεὶ νὰ γεννᾷται τὸ αἰσθητὸν τοῦ φωτός ἐν τῇ ὁλότητι καὶ ὅχι εἰς μέρος τι μόνον τῆς νευρικῆς μεμβράνης· τὸ αὐτὸ συμβαίνει δι' ὅλα τὰ ἄλλα φωτεινὰ σήμεια, τὰ ὁποία δύνανται νὰ φωτίσωσιν ἀκτινοβολοῦντα πρὸς τὸν ἀμφιβληστροειδῆ».

Ἐννοεῖ τις εὐκόλως ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ὁρασις ὑπὸ τὴν ἀκριβῆ σημασίαν τῆς λέξεως. Ὁ ἀμφιβληστροειδὴς ἀπλῶς, ἄνευ συσκευῆς ὀπτικῆς, δὲν θὰ ἐβλέπε τίποτε ὀραμένον· θὰ ἐδέχετο τὸ φῶς, ἀλλ' ὅχι τὰς εἰκόνας. Κατ' ἀκολουθίαν, ὡς ἐξακολουθεῖ λέγειν ὁ Muller, αἶνα τὸ ἐξωτερικὸν φῶς παραγάγῃ δι' ἐρεθισμοῦ εἰκόνα ἀνα-

¹ Σ. Μ. Ὁργανα σχέσεως εἶνε ἐκεῖνα δι' ὧν τὸ ζῷον σχετίζεται πρὸς ἐξωτερικὸν κόσμον, ἥτοι τὰ κινήτηρια, τὰ αἰσθητήρια καὶ τὰ τῆς διανοήσεως.

λογον πρὸς τὰ σώματα, ἀνάγκη πᾶσα τῆς παρουσίας συσκευῶν, αἵτινες νὰ κἀμνωσιν, ὥστε τὸ φῶς τὸ ἀπορρέον ἐκ τῶν σημείων α, β, γ . . . ν. νὰ ἐνεργῇ μόνον ἐπὶ μεμονωμένων σημείων τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, διατεθειμένων κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ αἵτινες νὰ ἀνθίστανται εἰς τὸ νὰ φωτίζηται εἰς σημείον τῆς μεμβράνης ταύτης ταυτοχρόνως ὑπὸ πολλῶν σημείων τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

(Κατὰ μετάφρασιν Κρουσταλλίας Δασκαλοπούλου)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου).

Ἰκτερος! ὁποία κατὰπτωσις!

«Ἀκόμη, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ μου σοβαρῶς, μολοντί ἡ περιουσία τοῦ κ. Α... εἶνε ὑπερτέρα ἐκείνης, ἢν διὰ τὴν θυγατέρα μας δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν, οὐδ' ὁ πατήρ σου οὐδ' ἐγὼ θὰ θελήσωμεν ποτε νὰ δεχθῶμεν αὐτὸν ὡς γαμβρὸν μας... μάλιστα καὶ τὸν Ἀλβέρτον ἐμέμφθημεν, διότι συνεδέθη μετ' αὐτοῦ διὰ φιλίας . . . Σοὺ ἀρκούσι ταῦτα, τέκνον μου;

— Μάλιστα, μήτηρ!

— Ἰσαβέλλα, κόρη μου, μὴ ἀφῆνῃς τὴν φαντασίαν σου νὰ σὲ πλανῇ καὶ ἐμπιστευθῇ τὴν φροντίδα τῆς εὐτυχίας σου εἰς ἐκείνους, αἵτινες σὲ ἀγαπᾷσι . . . Ὁ ὑπανδρευθὴς, εἶνε πιθανόν· ἀλλὰ τὰ πραγματικὰ προτερήματα καὶ αἱ μόνιμοι ἀρεταὶ ἐντίμου ἀνδρὸς πρὸς νὰ δὲν ἡγήσῃς τὴν ἐκλογὴν σου καὶ τὴν ἰδικὴν μας. . . Ὁ γάμος εἶνε ἱερὸς καὶ σοβαρὸς· εἶνε μέγα μυστήριον κατὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ φέρῃς εἰς αὐτὸν τὰ σοβαρὰ ἐχέγγυα, ὅπερ ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις ἀπαιτεῖ. Τὸ νὰ ἐγκαταλείψῃ τις τὸν πατρικὸν οἶκον, τὸ φυσικὸν του καταφύγιον, τὴν προστασίαν του, τὸν εὐχολον βίον, ὅπως ἰδρύσῃ ἄλλην οἰκογένειαν, ἐνώση τὴν τύχην του μετ' ἄλλου τύχην, ἐκλέξῃ σύντροφον, φίλον, ὅστις θὰ φέρῃ μετ' αὐτοῦ τὰ βάρη τῆς ζωῆς, τοῦ ὁποῖου θὰ συμμερισθῇ τὰ ἔργα, τὰς ἐπιτυχίας, τὰς φροντίδας, ὅπως κάμψῃ τὸν χαρακτῆρά του εἰς τὰς ὁρέξεις ἄλλου, ἀναθέρψῃ τέκνα διὰ τὸν Θεόν καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν, δὲν εἶνε πρᾶγμα τόσον ἐλαφρὸν, ὅπερ νὰ δύναται νὰ ἀπορραισθῇ εἰς ἓνα χορὸν ἢ εἰς ἓνα περίπατον. Ἀγαπητόν μου τέκνον, σκέψθητι τὸν κατὰ Θεὸν γάμον, συλλογίσθητι τὰ καθήκοντα, τὰς θυσίας, τὴν ἀφοσίωσιν, ἢν ἐπιβάλλει εἰς τὴν γυναῖκα ὁ τοιοῦτος δεσμός· ἰδὲ τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης, ἢν ἀναλαμβάνει αὕτη, καθ' ἣν ἡμέραν θέτει τὴν χεῖρά της εἰς τὴν χεῖρα ἐκείνου ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου καὶ ἰσως ὀπισθοδρομήσῃ, μὴ αἰσθανομένη ἐαυτὴν ἀρκετὰ ἰσχυρὰν . . . Μειδίξαι, Ἰσαβέλλα; οἱ λόγοι μου δὲν σὲ τρομάζουν;

— Ὁ μὴ μνηστὴς τὸ ὑπόδειγμά μου, εἶπον ἀσπαζομένη αὐτήν.

Ἡ συνομιλία αὕτη μὲ ἔκαμνεν νὰ σκεφθῶ ὁποῖος δεσμός πραγματικῶς ὁ τοῦ γάμου! ὁποία εὐθύνη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὰ τέκνα, ὅπερ ὀφείλει τις νὰ παιδαγωγήσῃ καὶ διὰ τὰ σφάλματα τῶν ὁποίων ἡ φιλοστοργία, ἡ ἀδυναμία, ἡ τυφλὴ ἀγάπη μᾶς κἀμνωσι νὰ κλείωμεν πολλὰκις ἐκουσίως τοὺς ὀφθαλμοὺς! Πρέπει πολὺ ν' ἀγαπήσωμεν ἐκείνον, ἐν ᾧ Θεὸς θὰ μᾶς στείλῃ καὶ ὁ πρὸς αὐτὸν ἔρως μᾶς νὰ ᾖ ἐν γενῇ, γενναῖος καὶ μόνιμος· πρέπει νὰ ᾖ ἐν αὐτῷ εἰς τὴν

εὐτυχίαν ὡς καὶ εἰς τὴν δυστυχίαν, εἰς τὴν ὑγίαν ὡς καὶ εἰς τὴν ἀσθενίαν καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ θανάτου. Θέλω συλλάβῃ τὴν καρδίαν μου ὅπως τὴν παραδώσω ὁλόκληρον εἰς αὐτόν, — ἐν τούτοις μοὶ στείλῃ τινὰ ὁ Θεός! — καὶ ἐν δὲν μοὶ ἀποστείλῃ οὐδέναν; Ἐ! τότε θὰ μείνω πλησίον τῶν γονέων μου, θὰ προσπαθῶ νὰ τοὺς καθιστῶ εὐτυχεῖς, θὰ ἐπισκεπτόμαι τοὺς πτωχοὺς, θὰ καλλιεργῶ τὸ πνεῦμά μου καὶ ὅλα ταῦτα θὰ ᾖ ἐκὼς δι' ἐμὲ πολὺ ὠραῖος προορισμός! (1)

Δεκέμβριος 18...

Ὁ γάμος μου ἀπεφασίσθη· ὁ πατήρ μου ἀπὸ μοὶ ὤμλησεν μετὰ πολλῆς ἀγαθότητος, ἐπεδοκίμασεν τὴν αἴτησιν τοῦ Βαρβῆ. Τὰ πάντα ἐκानονίσθησαν, τὰ πάντα προσδιορίσθησαν· ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν μελλόντων συγγενῶν μου καὶ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Ἰανουαρίου θὰ εἶμαι σύζυγός του. Θεέ μου, εὐλόγησόν μας, εὐδόκησον ὥστε νὰ εἶμαι φρόνιμος καὶ καλὴ καὶ νὰ διέλθωμεν καὶ οἱ δύο τὴν ζωὴν μας ἀγαπῶντες καὶ φοβούμενοι σέ! Δὲν θὰ εἶμεθα πλούσιοι διότι ἡ προῖς μου εἶνε μικρὰ καὶ ἐκεῖνον ἡ ὡς δικηγόρου φήμῃ ἀρχίζει μόλις· ἀλλὰ τόσῃ τὸ καλλίτερον, θὰ ἀπολαύσωμεν πληρέστερον τὰς προόδους ἡς ὡς ἐλπίζω, θὰ κάμῃ ἡ πειρασίας μας. Ὁ σύζυγός μου θὰ προσφέρῃ τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἐργασίαν του καὶ ἐγὼ θὰ προσπαθῶ νὰ τὸν βοηθῶ διὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς οἰκονομίας. Οἱ γονεῖς μου φαίνονται εὐτυχεῖς καὶ ἡσυχοὶ διὰ τὸ μέλλον μου· ὁ ἀδελφός μου δ' Ἀλβέρτος εἶνε εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς χαρᾶς καὶ ὁ μικρὸς Λέων, ὁ Θεὸς νὰ τὸν φυλάττῃ! εἶνε καταμαγευμένος, διότι θὰ παρεννεθῇ εἰς γάμον. Δὲν βλέπω λοιπὸν περίξ μου ἢ πρόσωπα μειδιῶντα καὶ εὐχαριστμένα.

Ἐργαζόμεθα εἰς τὰ προικία μου· ἐγὼ δὲ στριφώνουσα καὶ μαρμάρουσα τὰ τραπέζια ἀνδύλα καὶ τὰ γερόμακτρα κἀμνω κυρίως σκέψεις ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ἢν μέλλει νὰ ὑποστῇ ἡ τύχη μου. Αὐτὰ τὰ ἀσπρόρουχα ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ μοὶ ἀνῆκωσιν ὡς θὰ ἀνήκωσι καὶ εἰς ἐκείνον ὅστις σήμερον δὲν εἶνε ἀκόμη δι' ἐμὲ εἰμὴ ξένος. Ὁ βίος μας δὲ ἐνώθη ὡς ἐνοῦνται ἡδὴ τὰ ἀρχικά γράμματα τοῦ ὀνόματός μας ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἅτινα θὰ μεταχειρισθῶμεν εἰς τὸ οἰκογενεῖα μας. Δὲν θὰ ἀνῆκα πλέον εἰς ἐμαυτήν, οὔτε εἰς τοὺς γονεῖς μου, ἢ ἀνῆκα εἰς ἓνα ἄλλον· τὸν ἄλλον ἐκεῖνον τὸν ἀγαπῶ καὶ ὅμως πᾶσαν μὲ τρομάζει ἡ σκέψις αὕτη! Ἀλλ' ὦ Θεέ μου! θὰ ἔχω διὰ νὰ μὲ ὑποστηρίξῃ εἰς τὸ νέον μου στάδιον μεταξύ τῶν νέων μου καθηκόντων τὴν θείαν χάριν σου, τὸν ἅγιον νόμον σου καὶ τὸ παράδειγμα τῆς μητρός μου! . . .

Φεβρουάριος 18...

Ἰδοὺ ἡ πρώτη στιγμή καθ' ἣν εὐρίσκομαι μόνη... Ἀφ' οὗτο ὑπανδρευθῆναι, ἡ ζωὴ μου ὑπῆρξε ἀνεμοστρόβιλος ἐορτῶν, δειπνῶν, ἐπισκέψεων, μικρῶν ταξιδίων εἰς τὰς θείας καὶ εἰς τὰς ἐξαδέλφους· ἐξ ὧν αὐτῶν τῶν διασκεδάσεων, μοὶ μένει συγκεχυμένη τις ἐντύπωσις τῆς καλῆς ὑποδοχῆς καὶ τῆς ἀδελφικῆς δεξιότητος· ἀλλὰ σπεύδω νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν τακτικὴν ζωὴν καὶ ν' ἀναλάβω τὴν κατοχὴν τοῦ μικροῦ βασιλείου ὅπερ μέλλω νὰ κυβερνήσω. Εἶμαι τέλος μόνη, τίποτε δὲν μὲ ἀπασχολεῖ πλέον· δύναμαι νὰ παραδῶ ὅλην εἰς τὴν εὐτυχίαν μου, νὰ σκεφθῶ ἐπισταμένως, νὰ εἴπω κατ' ἐμαυτήν ὅτι οἱ γονεῖς μου καλῶς ἐξέλεξαν καὶ ὅτι εἶμαι εὐδαίμων... Ὡς πόσον ὠραῖα διέρχονται αἱ ἡμέραι μου! ὦ πόσον ὠραῖα!

(1) Σημ.—Ἐνταῦθα παρασιωπῶμεν ἄρκετὰ φύλλα τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἰσαβέλλας, ἐπὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἀναγνώσται μας οὐδὲν ἢ μὴδὲν καὶ τὰ ὁποῖα δὲ εἶνε ἡ διήγησις τῆς ἡσυχίας καὶ συνήθους ζωῆς νέας κόρης.

καὶ μὲ πολλοὺς γλυκεῖς καὶ ἰσχυροὺς δεσμούς ἡ ψυχὴ τοῦ Ἰουλίου συνεδέθη μετὰ τῆς ἰδικῆς μου!... Συνταυτίζομεθα, συνεννοούμεθα εἰς ὅλα, καὶ οὐδέποτε παροργιστὴν ὑπάρχει εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην τῶν καρδιῶν μας... μὲ ἀγαπᾷ, μὲ ἐξέλεξεν αὐτός, ἐγὼ δὲ τὸν ἀγαπῶ καὶ εἶμαι ὑπερήφανος διότι τῷ ἀνῆκα. Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ! Ἐθεσες παρὰ τὸ κα- θήκον τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, δηλ. τὴν εὐτυχίαν, καὶ ὁ ἄρχων ἐκεῖνος, ὅστις μοὶ ἐβλήντο σκοτεινός, φωτίζεται σήμερον δι' ἐμὲ ἀπὸ ἀκτινοβολοῦν λάμψιν· μὴ δὲν θὰ εἶμαι πάντοτε εὐτυχὴς; μὴ δὲν θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ἐν ὅσῃ ἀγαπῶ καὶ ἐν ὅσῃ ἀνταγαπῶμαι; Καὶ πῶς θὰ παύσω νὰ ἀγαπῶ; πῶς δὲν θὰ λατρεύω πάντοτε τὸν φίλον, ἐν ᾧ Θεὸς μοὶ ἐδωκεν ὡς σύντροφον τῆς ζωῆς μου ὅλης; ἐκεῖνον ὅστις θὰ μὲ προστατεύῃ, θὰ μὲ παρηγορῇ, θὰ ᾖ στήριγμά μου, ὁδηγός μου, κύριός μου, σύζυγός μου τέλος; Πῶς δὲν θὰ λατρεύω πάντοτε ἐκείνον πρὸς ὃν μὲ συνέδεσεν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς καρδίας μου; Εἰς τὴν ἀσθενίαν ὡς καὶ εἰς τὴν ὑγίαν, εἰς τὴν πτωχείαν ὡς καὶ εἰς τὴν πλούτην, εἰς τὴν ὀλῆσιν ὡς καὶ εἰς τὴν χαρὰν, θὰ τὸν ἀγαπῶ καὶ δὲν θὰ δύναμαι νὰ παύσω νὰ τὸν ἀγαπῶ, διότι ἡ τοιαύτη στοργὴ εἶνε ἱερὰ καὶ ἐπομένως ἀθάνατος, ὡς εἶνε καὶ ἡ ψυχὴ ἥτις τὴν αἰσθάνεται.

(Ἀκολουθεῖ.)

Ο ΠΑΤΗΡ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥΣ ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ

(Ἀναπόκρισις ἐκ Θηβῶν)

Μετὰ χαρᾶς σὺς ἀναγγέλλω, ὅτι ἀφθόνους καὶ παρρηγόρους ἀπέδωκε καρποὺς ἡ ἐνταῦθα γενομένη ἐργασία ἐξομολογήσεως ὑπὸ τοῦ πανοσιωτάτου ἱερομονάχου κ. Σωφρονίου Κεχαγιόγλου. Παρέμεινεν ἐν μέσῳ ἡμῶν εἰκοσι περίπου ἡμέρας, καὶ ὅλον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα φαινόμενον πρωτοφανὲς καὶ ἐκτάκτως ἐποικοδομητικὸν παρετηρεῖτο παρ' ἡμῖν. Κατὰ τὴν γενομένην ἐξακρίβωσιν ἐξαμολόγει καθ' ἐκάστην ἐπὶ 14—15 ὥρας, σιτηθὼν δὲ προσήρχοντο, ὅπως ὑποβληθῶσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως, ἄνδρες καὶ γυναῖκες πάσης τάξεως καὶ ηλικίας. Ἐξομολογήσεις ἀληθῆς καὶ σόφους, τοιαύτη ὅποιαν ἠθέλησεν ἡ ἐκκλησία μας, κατὰ πρώτην φοράν, τίς οἶδεν ἀπὸ πόσων ἐτῶν, ἐτελεῖτο ἐν τῇ πόλει μας, μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως καὶ ὑπομονῆς καὶ στοργῆς καὶ συνέσεως καὶ νοουθεσίας πατρικῆς· ἡ φήμη δὲ ἀκριβῶς αὕτη, διαδοθεῖσα, συνώθει τὰ πλήθη πρὸς τὸν σεβαστὸν πνευματικὸν ἐν συντριβῇ καὶ κατανύξει. Ἡ νύξ ἐπῆρχετο καὶ ἀνὰ δεκάδας ἀκόμη πρεσβευτέρουν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ καταλύματός του, περιμένοντες τὴν σειράν των. Ἦς πόλεις μας ἀπῆλθεν ὁ πατήρ Σωφρόνιος τὴν ἐσπέραν τῆς 31ης Ἰουλίου· τὴν δ' ἐποῦσαν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου διελθὼν πρὸ τοῦ καταλύματός του, εἶδον προσμένουσιν δεκάδα ἄνδρων καὶ γυναικῶν. Εἰς ἄκρον δὲ μὲ συνεκίνησαν ἡ ὀλῆσις, τὴν ὅποιαν παρουσίασαν αἱ μορφαὶ των, ὅτε ἐθεβαίνοντο ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀπῆλθεν.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ πατήρ Σωφρόνιος θὰ ἐπισκεφθῇ καὶ πάλιν τὴν πόλιν μας πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ σωτηρίου ἔργου του. καθῆκόν μου δὲ κρίνω ἀπὸ κοινοῦ καὶ μεθ' ὧν των ἐνταῦθα συνδρομητῶν τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ πολλῶν ἄλλων συμπολιτῶν μας, νὰ ἐκφράσωμεν καὶ δημοσίᾳ τὴν πρὸς αὐτὸν βαθυτάτην εὐλάβειαν καὶ μεγάλην τοῦ τόπου μας εὐγνωμοσύνην. Φέρων ἐφ' ἑδία ἐπορκούς παιδεύσεως, ἐννοῶν τὸ ἔργον τῆς ἐξομολογήσεως ὡς ἱερὸν λειτουργικὸν καὶ εὐαγγελικὸν δικαίον, συναρμολογῶν τὴν πείραν μετὰ

της δξουνίας και της ψυχρευνητικής ικανότητας, αξιοπρεπής, κόημοις, καθήριος, προσελκύσε τόν γενικόν σεβασμόν και τήν κοινήν εκτίμησιν και άγάπην, χήριτας δέ μυρίας διά τήν άποστολήν του έμολογουμεν πρὸς τήν Α. Σ. τόν Μητροπολίτην Ἀθηνών και τήν Ἱερὰν Σύνοδον, ὡς και πρὸς τόν πανσοιολογίατατον άρχιμεινδρίτην κ. Πανάρετον Δουληγέρην, τῇ υποδείξει του οποίου, μετά τὰ ένταυθα και έν Λεβαδεία λομπρά κηρύγματα του, έζητήθη παρὰ της Ἱερᾶς Συνόδου διά της έν Λεβαδεία έρένουσης επισκοπικής επιτροπής ήμων ή άποστολή τοῦ Πατρὸς Σωργίου.

Ἐν Θήβαις τῇ 7 Αὐγούστου 1900.

Ἱερὺς Μητροπόλεως Θηβῶν
Ἰωάννης Μπρατιώτης, Οἰκονόμος.

ΚΗΡΥΓΜΑ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ, ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ

Ἐν Θήβαις.

Ὁ συντάκτης της «Ἀναπλάσεως» κ. Μ. Ι. Γαλανός τῇ ἐπιμόνῳ απαιτήσει τῶν έν Θήβαις συνδρομητῶν μετέθη έκει ἀπὸ ήμερῶν και ευαγγελίζεται καθ'εκάστην ένώπιον πυκνοτάτου πλήθους τὰ σωτηριώδη διδάγματα τοῦ Αὐτοῦ τοῦ της ανθρωπότητος έν μέσῳ τῆς γενικῆς συγκινήσεως τῶν ὑπὸ μεγίστης πνευματικῆς δίψης κατεχρμένων ψυχῶν, αἵτινες εὔρον τό ἀληθές έντρύφημα τῶν έν τῇ εὐγλώττῃ και έμπνευσμένη διδασκαλία τοῦ κ. Γαλανοῦ.

Ἐν Ξηροχωρίῳ.

Ὁ διευθυντής της «Ἀναπλάσεως» μεταβάς χάριν λουτρῶν εἰς Λιδιψόν έν ὤκησε νά μεταβῇ προσκλήθει εἰς Ξηροχωρίον, ὅπως ποτίσῃ διά τοῦ ζῶντος ὕδατος τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὰς εἰς ἑλπίσιν θεοῦ λόγου εξαγαμμένας ψυχὰς τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν.

Εὐσίωνον εἶνε ὅτι, καίτοι ή ήθικοβησκευτική διαπαιδεύγησις θεωρήθη παρ' ήμῖν άνέκαθεν ὡς τι μικροῦ λόγου ἔργον, οὐχ ήτοιο ὅμως ή φυσική ευγένεια τοῦ ήμετέρου γένους συνετέλεσεν ὥστε νά μή χαλαρωθῇ τελείως τό ήθικόν συναίσθημα, ὅπερ τεταπεινωμένον άνυμένει εἰσέτι τόν ένθιμὸν ήμῶν σωφρονισμόν.

Παράδειγμα ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη καιρός διρθώσεως, εἰάν σωφρονήσωμεν, εἶνε ή παρατηρουμένη εξέγερσις τοῦ ὄρθου φρονήματος έν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκρωμένων τῶν έκασταχοῦ κηρυγμάτων. Ἐοῦ τί ἐπιστελλοῦσιν εἰς τοὺς «Καιρεῖς» έν σχέσει πρὸς τήν έντύπωσιν και συναίσθησιν, ήν παρήγαγον αἱ τρεῖς έν Ξηροχωρίῳ ὁμιλίες, τοῦθ' ὅπερ πανταχοῦ ένθα διδάσκεται σοφῶς ὁ ευαγγελικός λόγος συμβαίνει.

Ξηροχωρίον—α Ὁ ήρχιμανδρίτης Δουληγέρης διδάσκει έν υπαίθεῳ τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ. Χρόνια εἰχομεν νά ἴδωμεν διδάσκαλον τοῦ θεοῦ λόγου, καίτοι αἱ μοναὶ τοῦ Ξηροχωρίου καταβάλλουσιν ἐτήσιον ἐπίδομα. Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι της ἀριζεύς τοῦ Δουληγέρη πλήθη συνεκέντρώθησαν ἵνα ένωτισθῶσι τῶν λόγων του. Εἰ και κεκμηκῶς διέταξε νά σημόνωσι τοὺς κώδωνας. Ἡ κεντρική πλατεία ἐπληρώθη κόσμου και ὁ ήρχιμανδρίτης άνελθὼν εἰς τράπεζαν ήρχισε νά αναπτύσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ Χριστιανοῦ πρὸς τήν Ἐκκλησίαν, και νά χορηγῇ εὐγλώττως τροφήν πνευματικήν. Ἐννοθετήσε τοὺς ἀκρατάς νά φροντίζωσι περὶ αὐτῆς ὅσον και περὶ σωματικῆς τροφῆς. Ἀφοῦ ὁμίλησεν ἐπὶ δύο σχεδόν ὥρας ἐδήλωσεν ὅτι θά ὁμιλήσῃ τήν ἐπαύριον, ὅπερ ἐπραξεν έν τῇ ἐκκλησίᾳ και ἐν τῇ κεντρικῇ πλατείᾳ, καυτηριάσας τήν μεταβολήν τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου εἰς οἶκον ἑμπορίου και τὰς συναλλαγὰς κατὰ τήν Κυριακήν, ὑπέδειξε δέ ὅτι ή

ἀγορά θεόν νά γίνηται κατ' ἄλλην ήμέραν. Οἱ άνθρωποι ἐπέσθθησαν και συζητοῦσι περὶ ἐξειρέσεως τρέπου καταλήλτου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπέδειξε τήν ανάγκην ἱεροκήρυκος και συνεβούλευσε νά μεριμνήσωσι περὶ τοῦ ἱερικοῦ. Ἡ ἐπαρχία ἀποτελουμένη ἐκ 42 χωρίων, έχει έν ἐκάστῳ κοινοτικόν και ἐκκλησιαστικόν ταμεῖον και δύναται έκαστον χωρίον νά χορηγῇ 30 κατ' ἔτος δρ. ποσὸν ἀσήμαντον. Ἀλλὰ πλὴν τῶν ταμείων τούτων και τὰ κοινοτικά τῶν δύο δήμων δύνανται νά συνεισφέρωσιν έκαστον 1000 δρ. Οὕτω θά έχωμεν έν τῇ ἐπαρχίᾳ ὁμοίως ἱεροκήρυκα.

Εἰς τό προδεχὲς φύλλον δημοσιευθήσεται ἀρθρον τοῦ κ. Ι. Σκαλτσούνη περὶ τινος ὁμιλίας τοῦ κ. Δουτζάκη φυσιοδίφου ἡμα και οἰκονομολόγου και ἱδρυτοῦ τῶν έν Ἰταλίᾳ ἐργατικῶν εταιρειῶν, γενομένης έντός της αἰθεύσης της περιόδου Ἀκαδημίας της Γάλλης και ἐπισπασμένης παταγάδι τῶν ἐπιστημῶν χειροκροτήματα και γενικὴν ἐπιδοκιμασίαν.

ΤΙΜΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΩΝ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἀγιον Εὐαγγέλιον μετά συντόμου ἔρμηνείας και προσευχῶν, έκδοσις «Ἀναπλάσεως», συστάει και της έν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐκ σελίῶν 360 καμψῶς δεδεμένον, τιμᾶται :

Ἐν Ἑλλάδι δρ. 1

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 1

Οἱ έν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐπιβαρύνονται και μετὰ ἐπὶ συστάσει ταχυδρομικὰ λεπτὰ 35, οἱ δὲ τοῦ Ἐξωτερικοῦ μετὰ λεπτὰ 55. Ἐκ τῶν βιβλιοπωλείων τῶν ἐπαρχιῶν ἀγοράζονται ἀνά δραχμ. 1.20.

Ἰπάρχει και έκδοσις ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου χρυσόλεπτος ἀντὶ δρ. 3ῃ φρ. χρ. 3, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Σώματα «Ἀναπλάσεως» 12 ἐτῶν δρ. ή χρ. φρ. 30.

Οἱ έν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐπιβαρύνονται και μετὰ ἐπὶ συστάσει ταχυδρομικὰ δραχ. 4· ὁμοίως και οἱ έν τῷ Ἐξωτερικῷ μετὰ φρ. χρ. 5.

Ψυχολογικαὶ μελέται Ι. Σκαλτσούνη δραχ. 4.

Περὶ Γενέσεως τοῦ ἀνθρώπου· ὑπὸ Ι. Σκαλτσούνη δραχ. 5, ἐξωτερ. φρ. χρ. 5 ἐλευθέρᾳ ταχυδρ. τελῶν.

Θρησκεία και ἐπιστήμη, ὑπὸ Ι. Σκαλτσούνη δρ. 8.50, ἐξωτερ. φρ. χρ. 3 ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Ἐλεγχοι τῶν ψευδευαγγελικῶν ὑπὸ Ἀχιμ. Πανσέρτου Δουληγέρη δρ. 2.50, έν τῷ ἐξωτ. φρ. χρ. 2.50 ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Σώματα «Ἀγάπης» ἐτῶν 4 δρ. ή φρ. 20, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Περὶ συνεχοῦς μεταλήψεως δρ. 1.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 13 Αὐγούστου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ΙΗ. 23—25

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α'. Κορ. Θ'. 2—18

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ Α' έν Ἀθήναις παρὰ τήν Ι. Σύνοδον
Κυριακὴ 13 Αὐγούστου Παν. Χ. Δουληγέρης 8—9 μ.μ.

Ἐν Πειραιεῖ

έν τῷ Ζαννεῖῳ Ὁρφανοτροφείῳ
Κυριακὴ 13 Αὐγούστου Γ. Μακρῆς ὥρ. 5—6 μ.μ.